

SOOL ry:n
OPETUSHARJOITTELUKYSELY
2020

KYSELYN TULOKSET

sool.fi #opeopiskelijat

SOOL

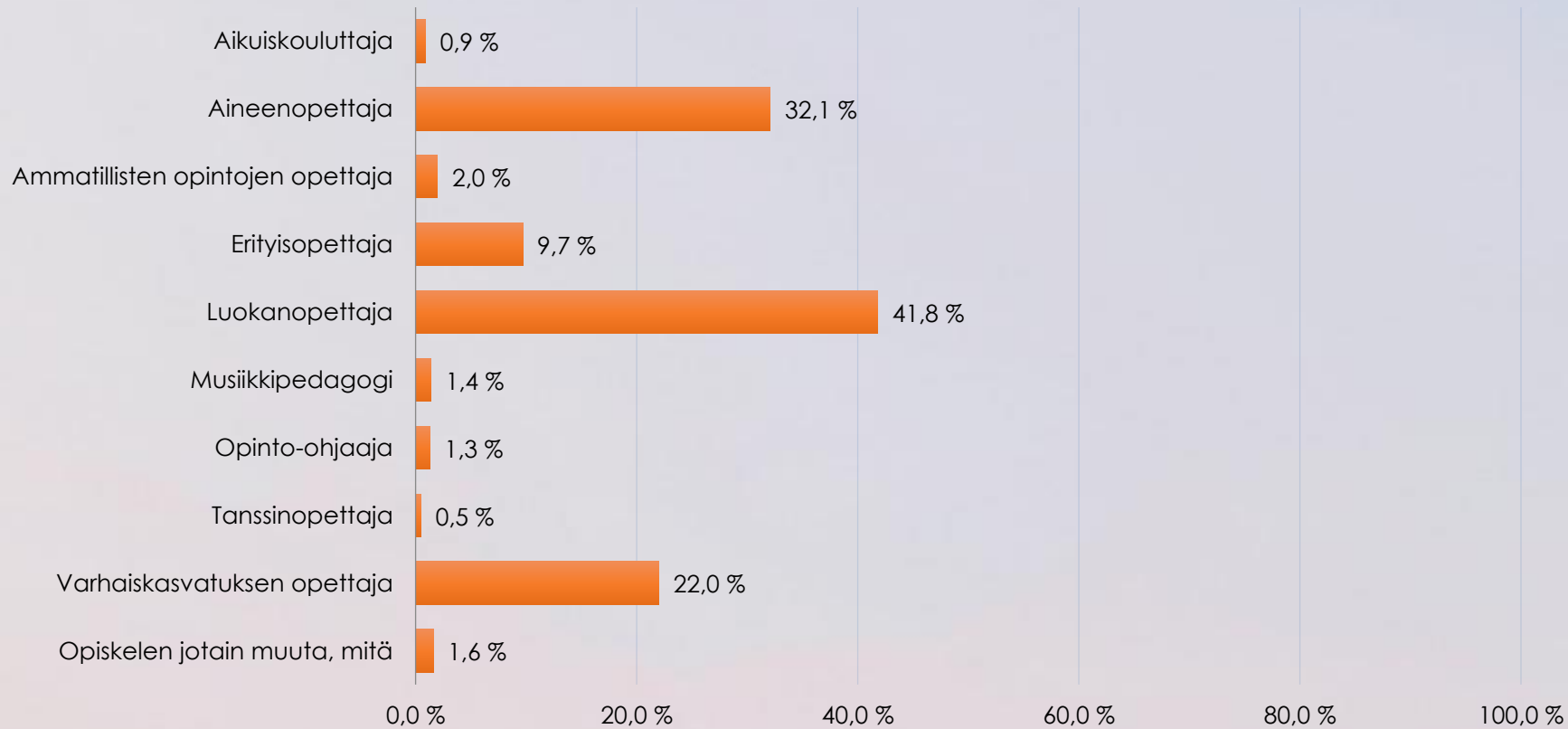
Kyselyn tarkoitus ja toteutus

- Suomen Opettajaksi Opiskelevien Liiton opetusharjoittelukyselyn tarkoituksena oli selvittää valtakunnallisesti ohjattujen opetusharjoitteluiden yleistä tilaa sekä koronaviruksen mahdollisia vaikutuksia opetusharjoitteluihin.
- Aineisto kerättiin sähköpostitse marras-joulukuussa 2020.
- Kyselyyn vastasi 567 opettajaksi opiskelevaa.
- Kyselyn tulokset ovat vapaasti käytettävissä.

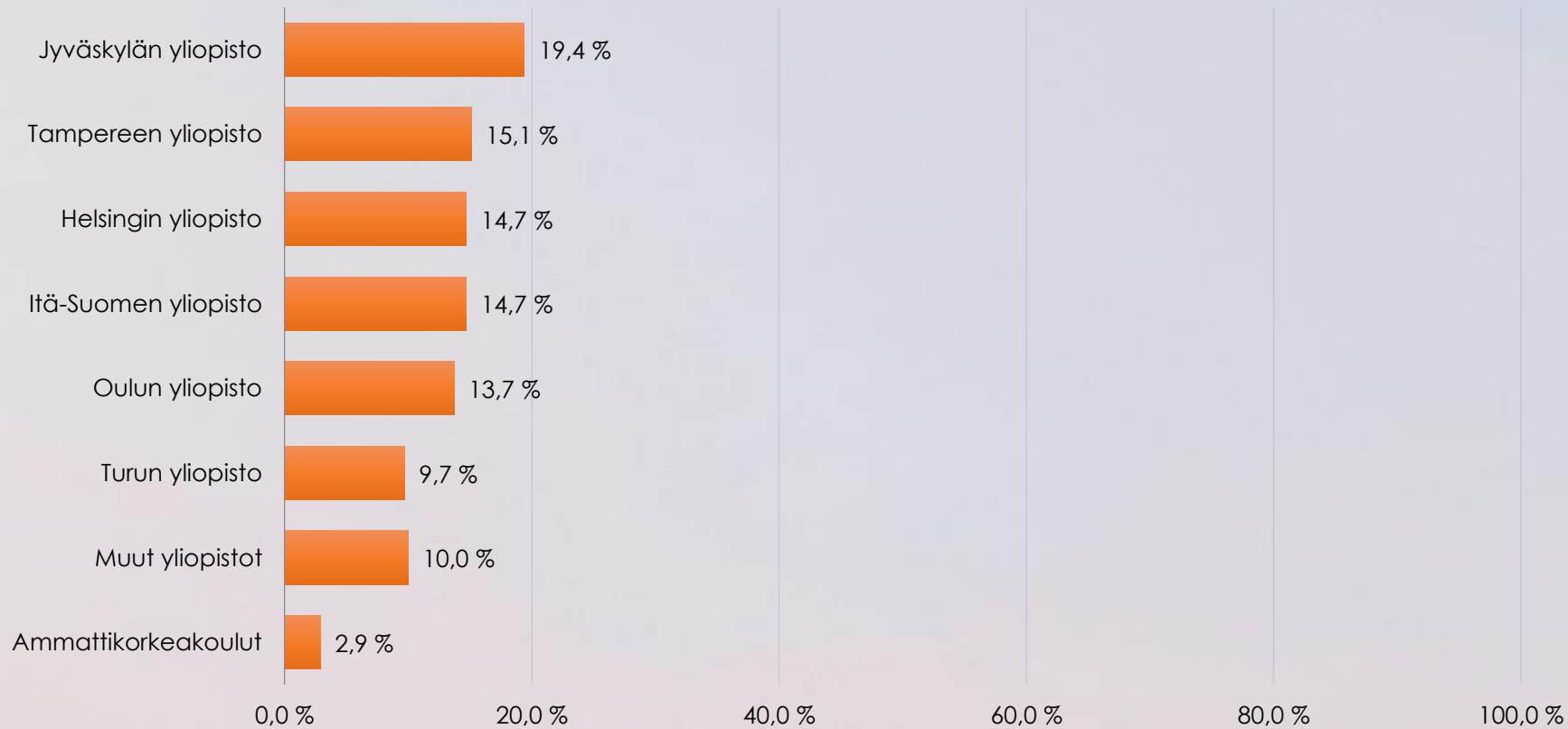
Vastaajien taustatiedot

Vastaajien opiskelualat:

Vastaajien taustatiedot

Vastaajien korkeakoulut/yliopistot:

Vastaajien taustatiedot

sool.fi #opeopiskelijat

Vastaajien vuosikurssit:

Opetusharjoittelut normaalioloissa

sool.fi #opeopiskelijat

Kuinka hyvin opetusharjoittelusta saadut opintopisteet vastaavat harjoittelun työmäärää?
(1 opintopiste=27 tuntia)

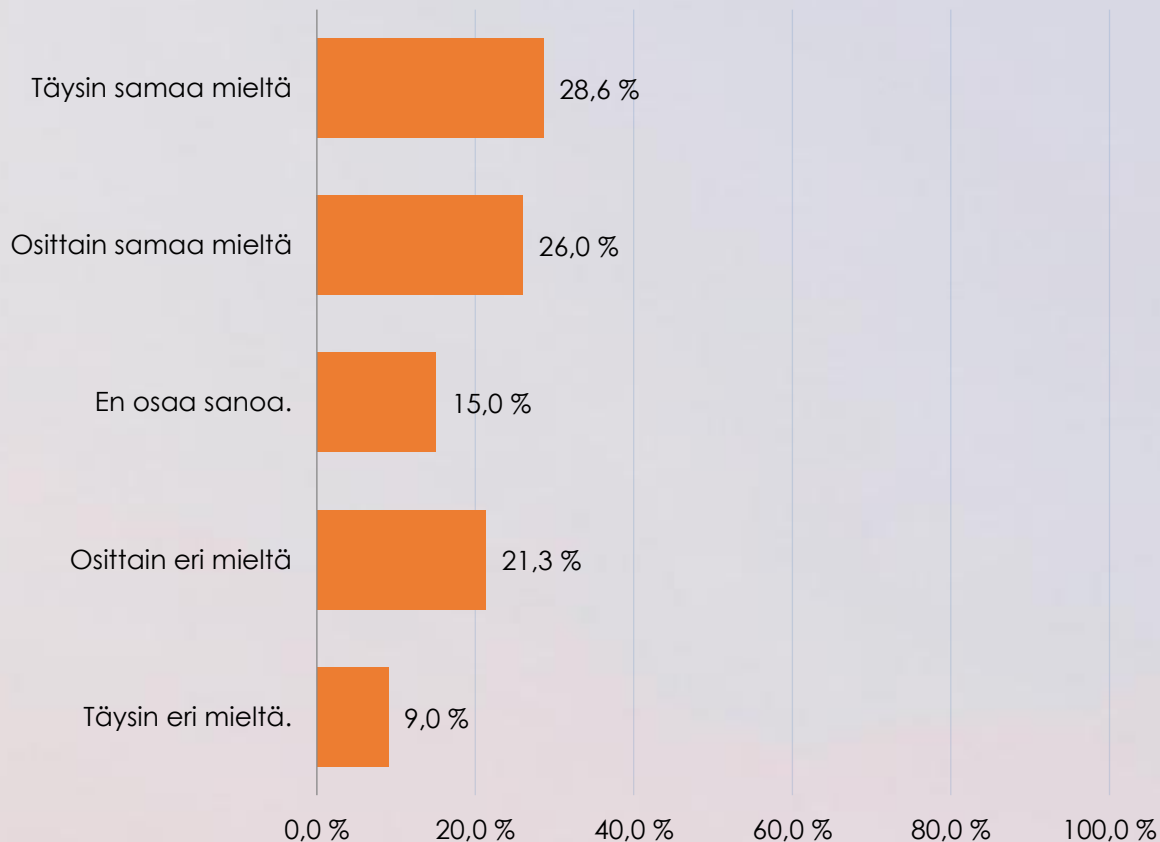

- Yhteensä lähes 70 % vastaajista koki, että opetusharjoitteluiden työmäärä on selkeästi tai hieman suurempi kuin harjoitteluista ansaitut opintopisteet.
- Liian suurella työmäärällä saattaa olla useita negatiivisia seurauksia, joten opettajankoulutuksen järjestäjien tulisi kiinnittää erityistä huomiota opetusharjoitteluiden työmäärän sekä opintopisteiden suhteeseen.

Opetusharjoittelut normaalioloissa

sool.fi #opeopiskelijat

Opetusharjoitteluita on liian vähän opettajankoulutuksen aikana.

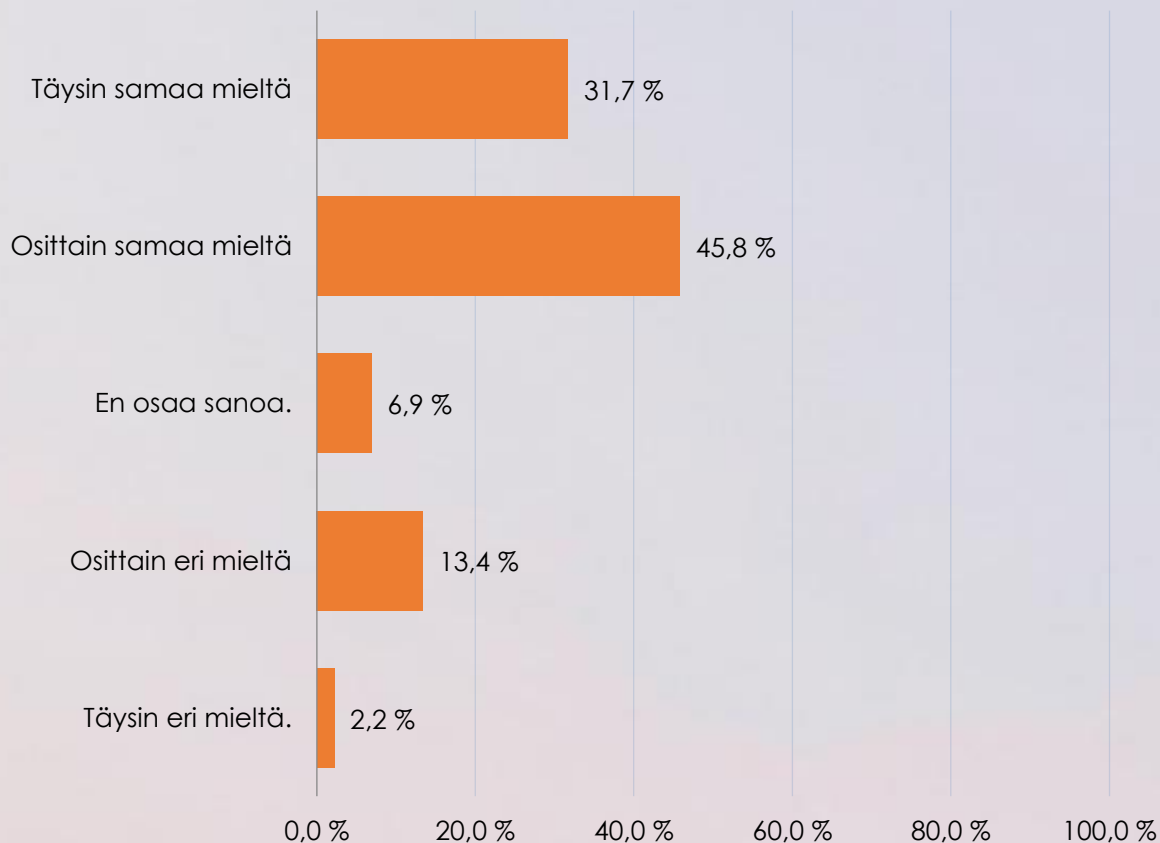

- Yhteensä yli 50 % vastaajista oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että opetusharjoitteluita on liian vähän opettajankoulutuksen aikana.
- SOOLin seurannan perusteella opetusharjoitteluiden määrä on laskenut viime vuosien aikana.
- Opettajankoulutusyksiköiden tulisi tarkastella opetusharjoitteluiden määrää eri koulutusohjelmissa.

Opetusharjoittelut normaalioloissa

sool.fi #opeopiskelijat

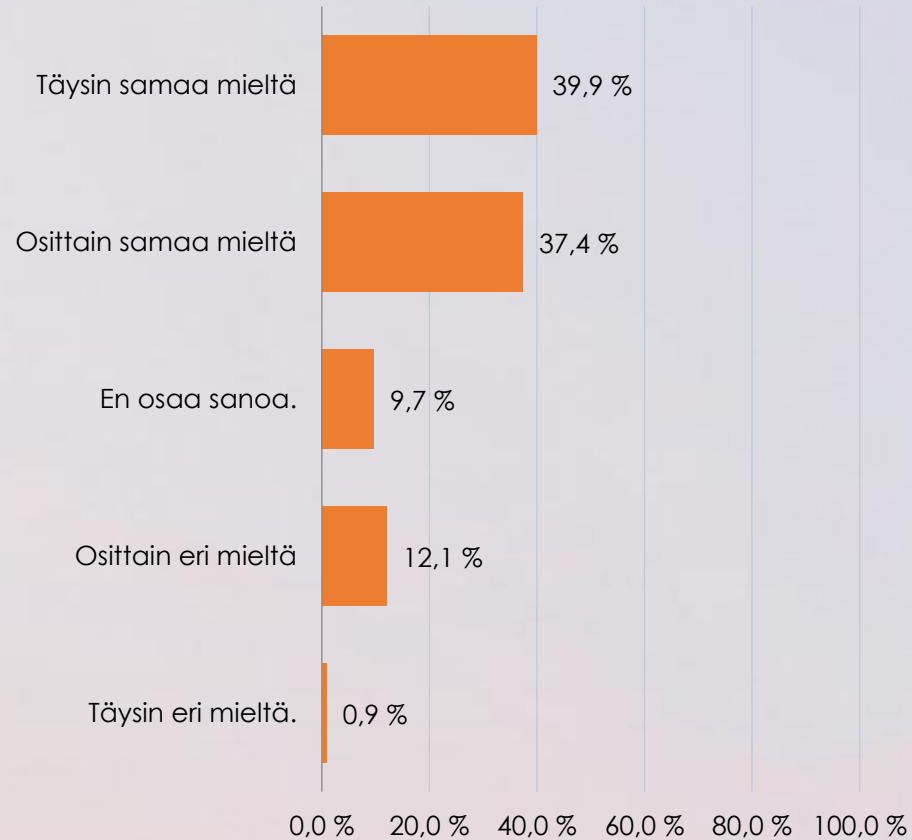
Opetusharjoittelut vastaavat alan työnkuvaa ja edistävät ammatillista kehittymistäni.

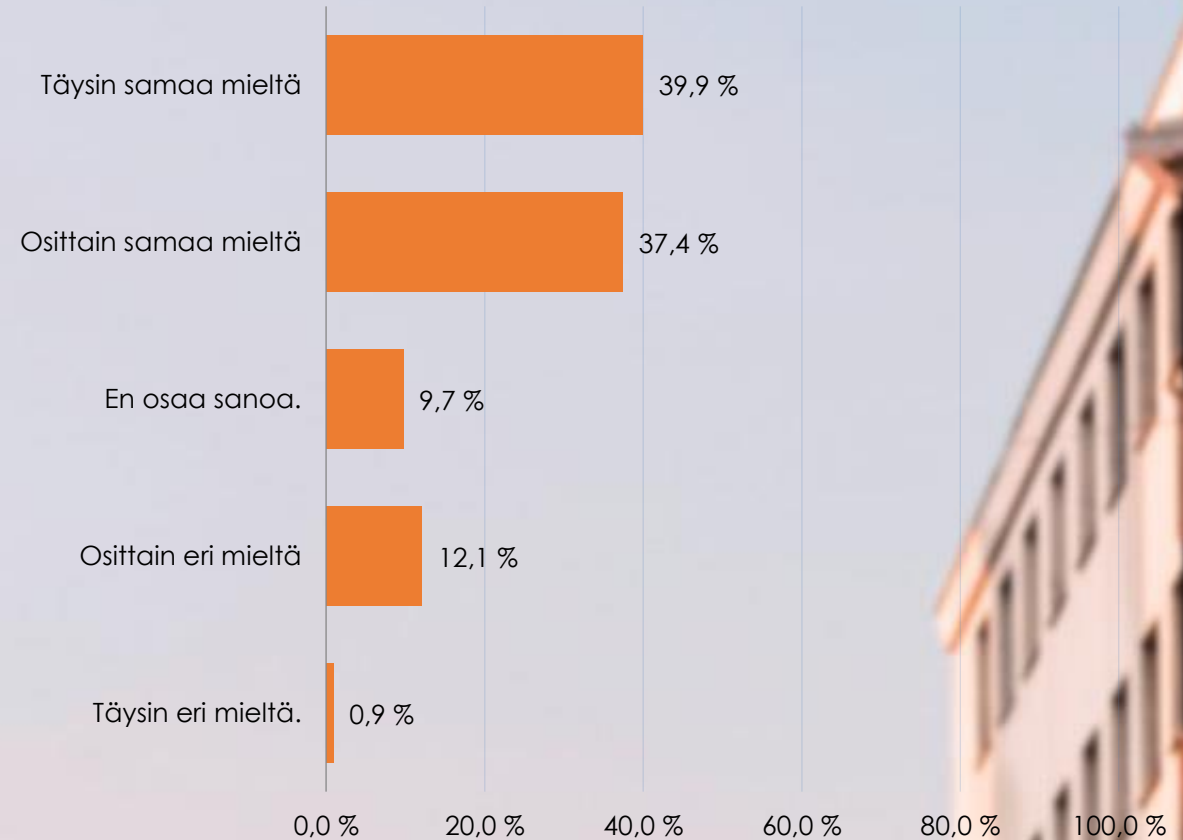
- Yhteensä lähes 80 % vastaajista oli osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että opetusharjoittelut vastaavat alan työnkuvaa ja edistävät ammatillista kehitystä.
- Opetusharjoittelut koetaan tärkeäksi osaksi opettajankoulutusta.

Opetusharjoittelut normaalioloissa

Saan riittävästi ohjausta harjoittelukohteen harjoittelunohjaajalta

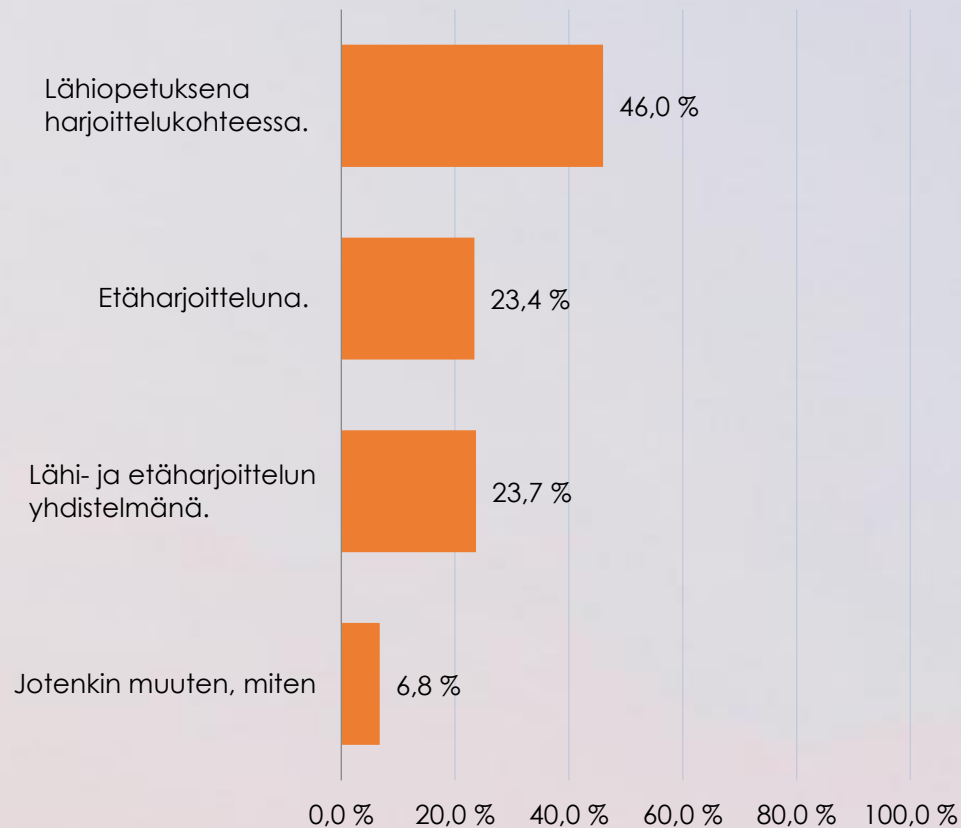

Opettajankoulutusyksikkö tarjoaa riittävästi ohjausta ja tukea opetusharjoitteluiden suorittamiseen

Opetusharjoittelut poikkeusoloissa

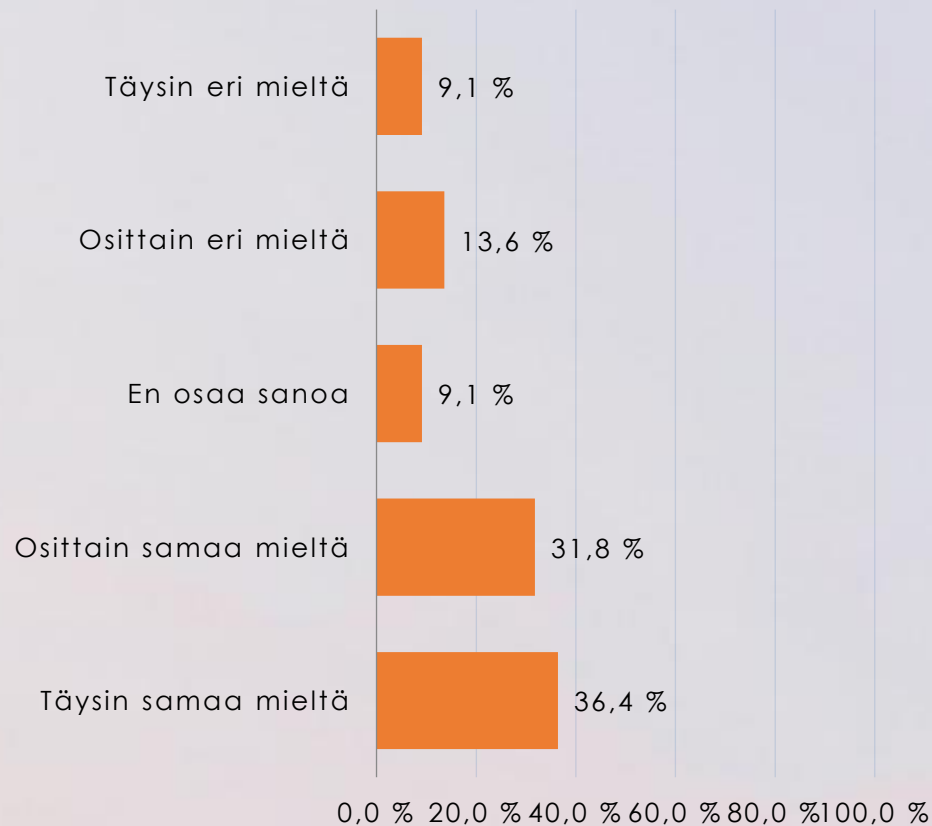
Olen suorittanut opetusharjoittelut vuoden 2020 aikana poikkeusolojen vallitessa (16.3.2020 alkaen).

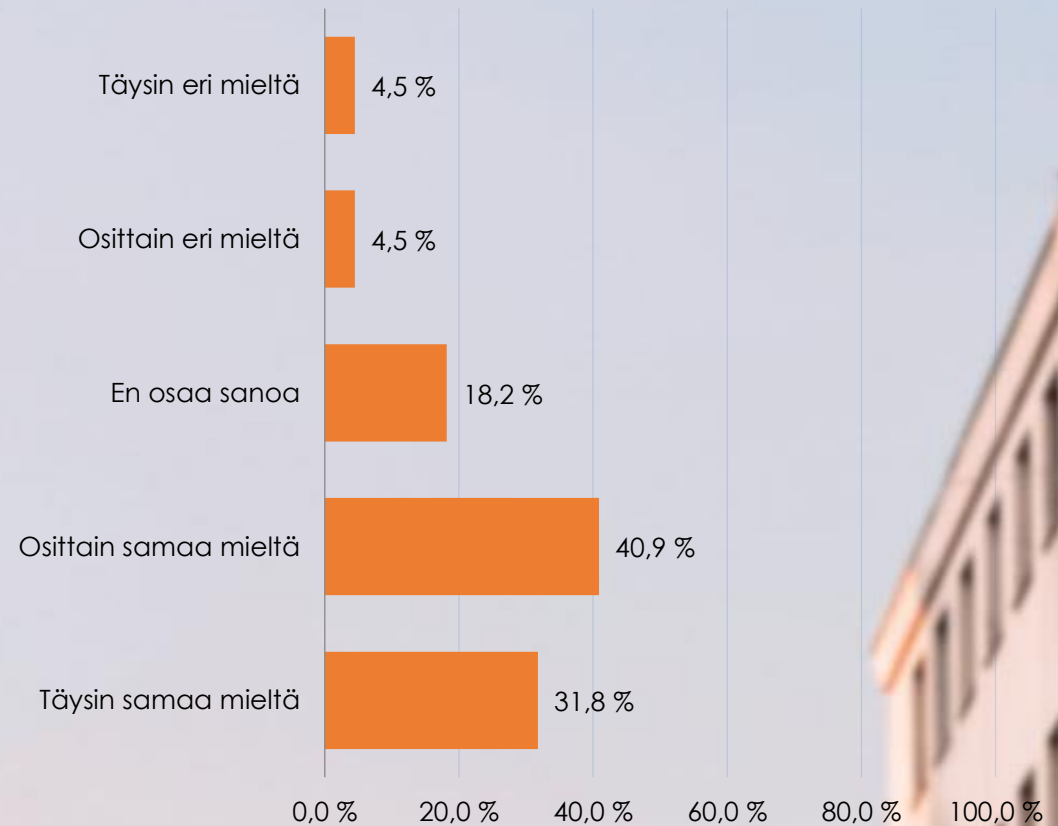
- 367 vastaajaa suoritti opetusharjoittelun vuonna 2020 poikkeusolojen vallitessa.

Etäopetusharjoittelut

Etäharjoittelu on vaikuttanut negatiivisesti harjoittelun laatuun.

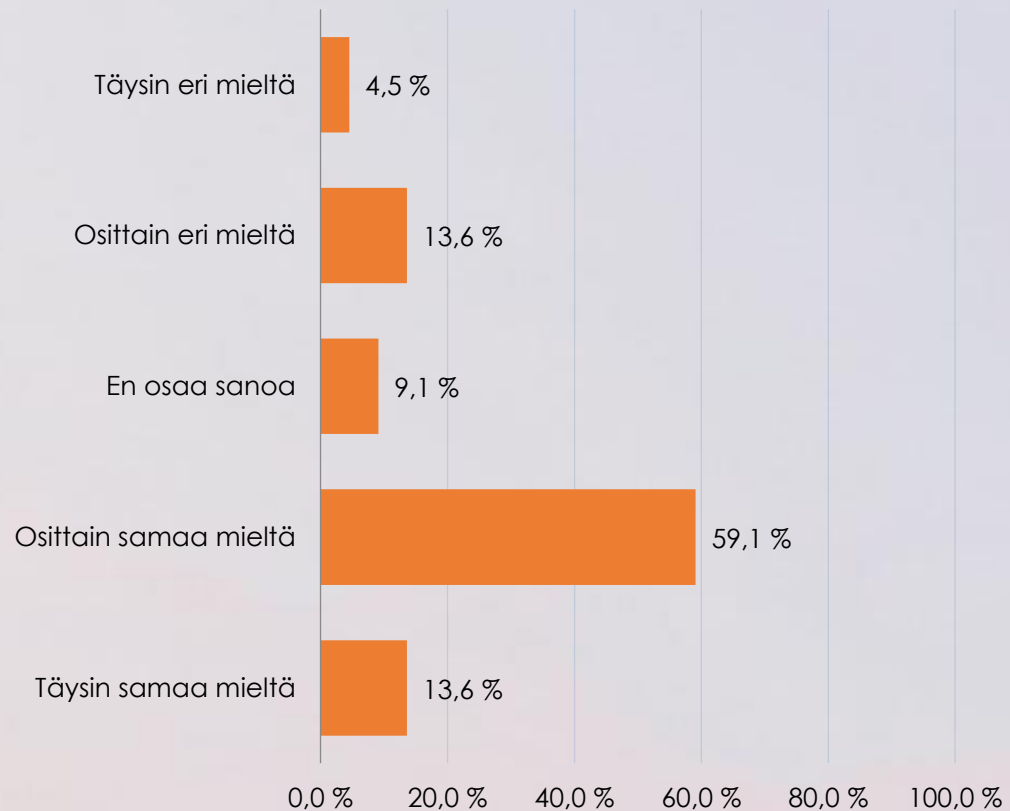

Etäharjoittelun toteuttaminen on työläämpää kuin lähiopetuksessa toteutetut harjoittelut.

Etäopetusharjoittelut

Etäharjoittelu on edistänyt ammatillista kehittymistäni ja valmisti minua työelämään.

- Opiskelijoiden kokemusten perusteella opetusharjoitteluiden laatu on kärsinyt etäopetuksesta ja työmäärä on kasvanut poikkeusjärjestelyiden vuoksi.
- Tästä huolimatta etäharjoittelut ovat osaltaan edistäneet opiskelijoiden ammatillista kehittymistä sekä valmistaneet työelämään.

Etäopetusharjoittelut

sool.fi #opeopiskelijat

Miten etäharjoittelu onnistui poikkeusolojen vallitessa? Kerro omin sanoin.

“Sain kokemusta lähinnä opetuksen suunnittelusta. Taidot liittyen ryhmänhallintaan sekä itse opettamiseen jäivät melko mitättömiksi.”

“En päässyt ollenkaan opettamaan oppilaita, mikä olisi ollut arvokas kokemus itselle. Tein vain tuntisuunnitelmat etäopetusta varten, mutta en kuitenkaan päässyt pitämään tunteja.”

“Tuntien suunnittelu on ollut pääasiassa. Vuorovaikutus oppilaiden kanssa puuttuu kokonaan. Oppilaita ei näe eikä kuule tunnin aikana.”

“Toimivaan etäharjoitteluun tarvittavien teknisten välineiden puute harjoittelukoululla vaikeuttaa harjoittelua huomattavasti. Oppilaita ei kuule eikä ruutua jakaessa edes näe.”

“Lähiopetukseen luonnollisena elementtinä kuuluva vuorovaikutteisuus on paljon vaikeammin saavutettavissa etäopetusharjoittelussa.”

Etäopetusharjoittelut

sool.fi #opeopiskelijat

Miten etäharjoittelu onnistui poikkeusolojen vallitessa? Kerro omin sanoin.

“Vuorovaikutuksen puuttuminen jättää kylmäksi ja koko harjoittelu tuntuu etäiseltä. En ole koko opiskelujeni aikana ollut yhtä yksinäinen ja väsynyt kuin nyt.”

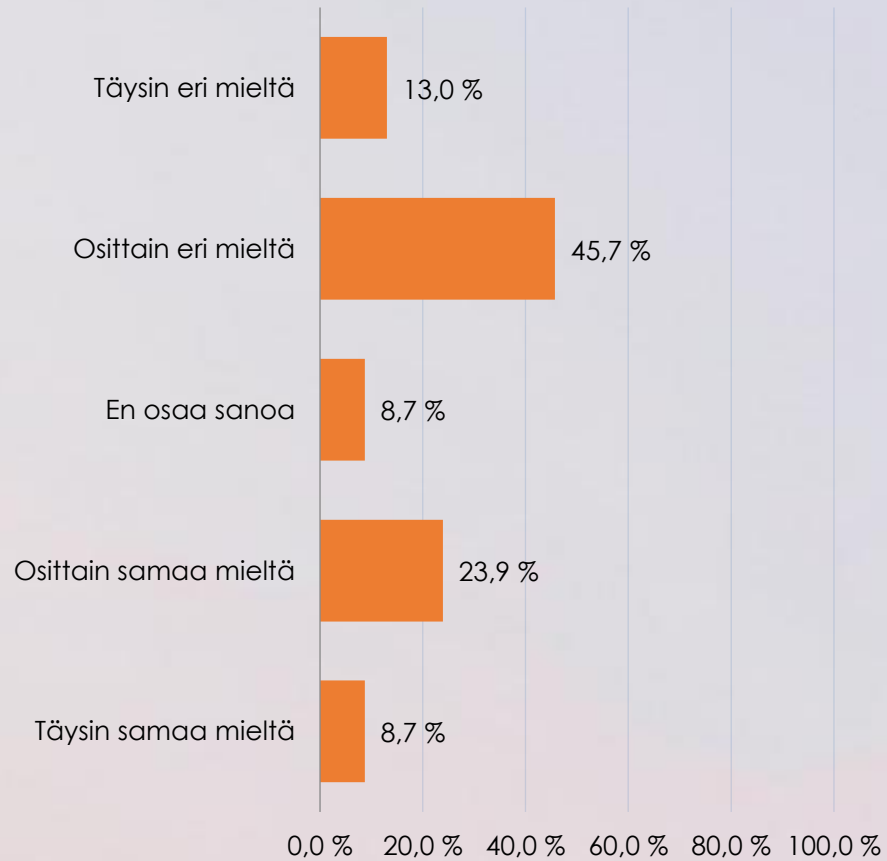
“Etäpalaverien määrä on huikea. Päivät venyy helposti yli 10h päiviksi, kun pitää keretä suunnittelemaan oppitunteja. Oppituntien suunnitteluun menee ehkä enemmän aikaa, kun normaalisti, koska kaikki opetus pitää miettiä etäkontekstiin.”

“Etänä oman aineen opettaminen on melko hasardia, etenkin kun vastaavia kouluharjoitteluita millekkään luokka-asteelle ei ole aikaisemmin ollut opintojen aikana. Luokassa/tilassa on vastaava opettaja, joka toteuttaa tekemääni tuntisuunnitelmaa. Itse ohjeistan Zoomin välityksellä oppilaat ja kommunikoin vastaavan opettajan kanssa. Ensimmäisenä varsinaisena jokaviikkoisena "kosketuksena" etäopetus ei välttämättä luo parasta mahdollista lähtökohtaa aineeni opettamiselle.”

“Opetettävien oppiaineiden valinta olisi mielestäni pitänyt miettiä tarkemmin. Tällä hetkellä olemme opettaneet teknistä käsityötä etänä ja tämä on aiheuttanut paljon lisästressiä. Myös harjoittelun aikainen työmäärä on ollut melkoisen suuri ja päivät ovat olleet virka-aikaa pidempiä.”

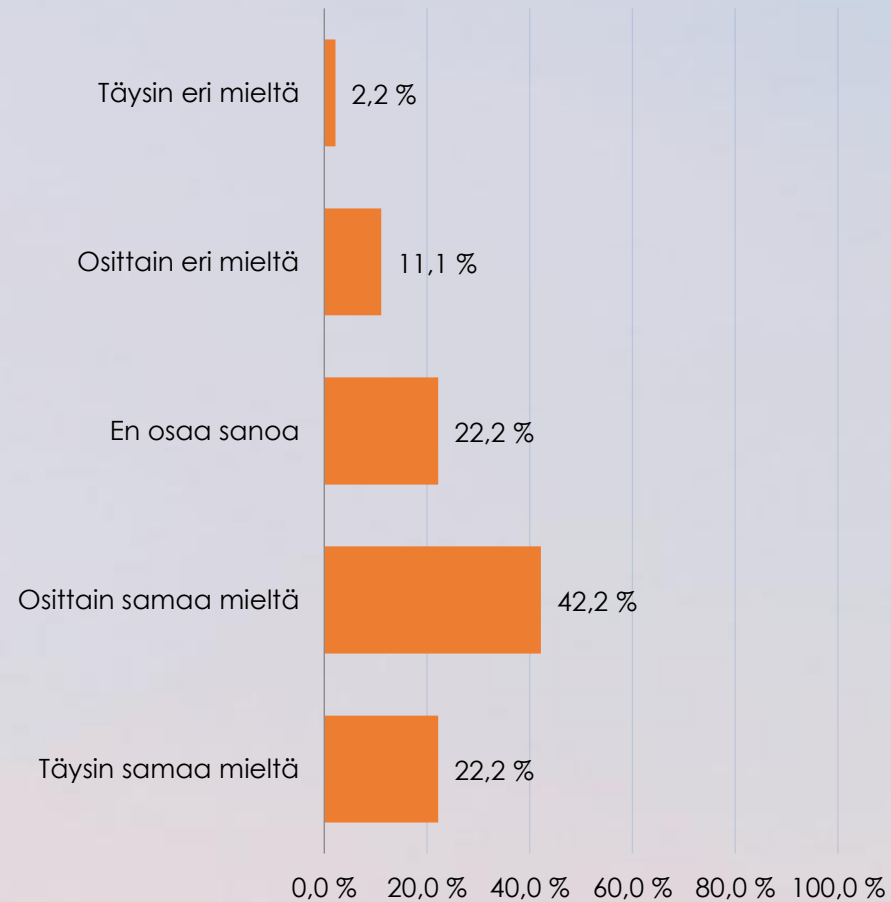
Hybridiharjoittelut

Opetusharjoittelun laatu ei kärsinyt poikkeusolojen aikana.

sool.fi #opeopiskelijat

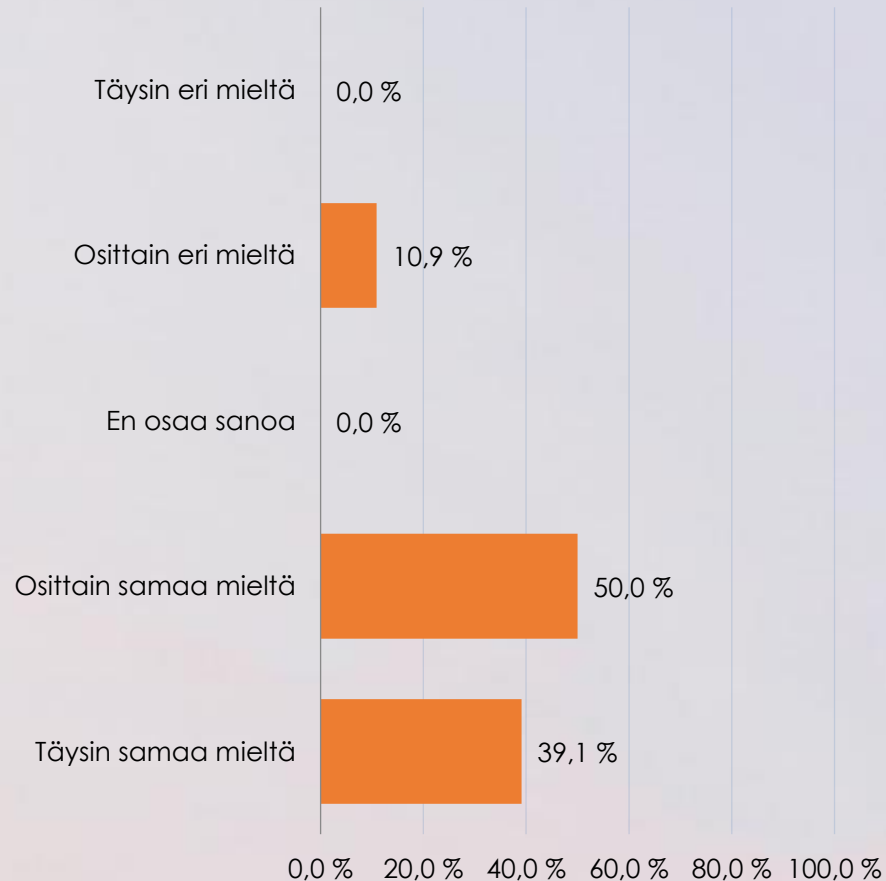
Opetusharjoittelun suorittaminen poikkeusoloissa oli työläämpää kuin opetusharjoitteluiden suorittaminen normaalioloissa.

Hybridiharjoittelut

sool.fi #opeopiskelijat

Poikkeusolojen aikana toteutettu harjoittelu edisti ammatillista kehittymistäni ja valmistti minua työelämään.

- Hybridiharjoittelut koettiin etäharjoittelua paremmaksi vaihtoehdoksi.
- Opetusharjoitteluiden laatu kärsi poikkeusjärjestelyistä vastaajien kokemusten perusteella ja opiskelijoiden työmäärä koettiin suuremmaksi kuin normaalioloissa.
- Vastaajien kokemusten perusteella hybridiharjoittelut edistivät ammatillista kehittymistä ja valmistivat työelämään.

Hybridiharjoittelut

sool.fi #opeopiskelijat

Miten lähiharjoittelun ja etäharjoittelun yhdistäminen onnistui poikkeusolojen vallitessa? Kerro omin sanoin.

“Teknologinen osaaminen ohjaavilla opettajilla oli hyvinkin heikkoa. Koulun puolesta he saivat muutaman tunnin koulutuksen Zoomin käyttöön, mutta käytännössä opiskelijat opettelivat itse kokeilemalla.”

“Vuorovaikutuksen ja luottamuksen kannalta lähitunnit olivat todella tärkeitä. Etäharjoittelu oli alussa todella raskasta, mutta keveni loppua kohden, kun käytänteet tulivat tutummiksi. Välineet etäharjoittelun toteuttamiseen olivat monessa mielessä heikkoja ja niinpä harjoittelu tuntui toisinaan turhalta puuhastelulta.”

“Oppilaita karanteenissa, osa luokassa. Opettaminen luokalle ja karanteenissa oleville samaan aikaan tuntui melko työläältä.”

“Oli hyvä, että sai kokemusta myös lähiopetuksesta kun koko kevät meni etänä ja olihan se haastavaa ja tuntui, että ei vastannut yhtään odotuksiani harjoittelulta.”

Hybridiharjoittelut

sool.fi #opeopiskelijat

Miten lähiharjoittelun ja etäharjoittelun yhdistäminen onnistui poikkeusolojen vallitessa? Kerro omin sanoin.

“Olimme viiden viikon harjoittelusta kolme ja puoli viikkoa lähiopetuksessa. Yön aikana tietääkseni oli päätetty siirtyä etäopetukseen ja opiskelijoille tieto tästä saapui noin puoli tuntia ennen ensimmäisen opetustunnin alkua. Etäopetukseen ei saatu minkäänlaista ohjeistusta yliopistolta, saimme vain sähköpostin iltapäivällä, että nyt etäopetetaan loppuharjoittelu, kun oppilaat ovat normaalisti koulusda mutta te harjoittelijat ette norssille saa tulla”

“Toisaalta hyvin, mutta koen sen vaatineen itseltäni normaalia enemmän aikaa esimerkiksi suunnitteluun. Lisäksi etänä toteutetut ohjaukset olivat välillä haasteellisia verrattuna lähiohjauksiin.”

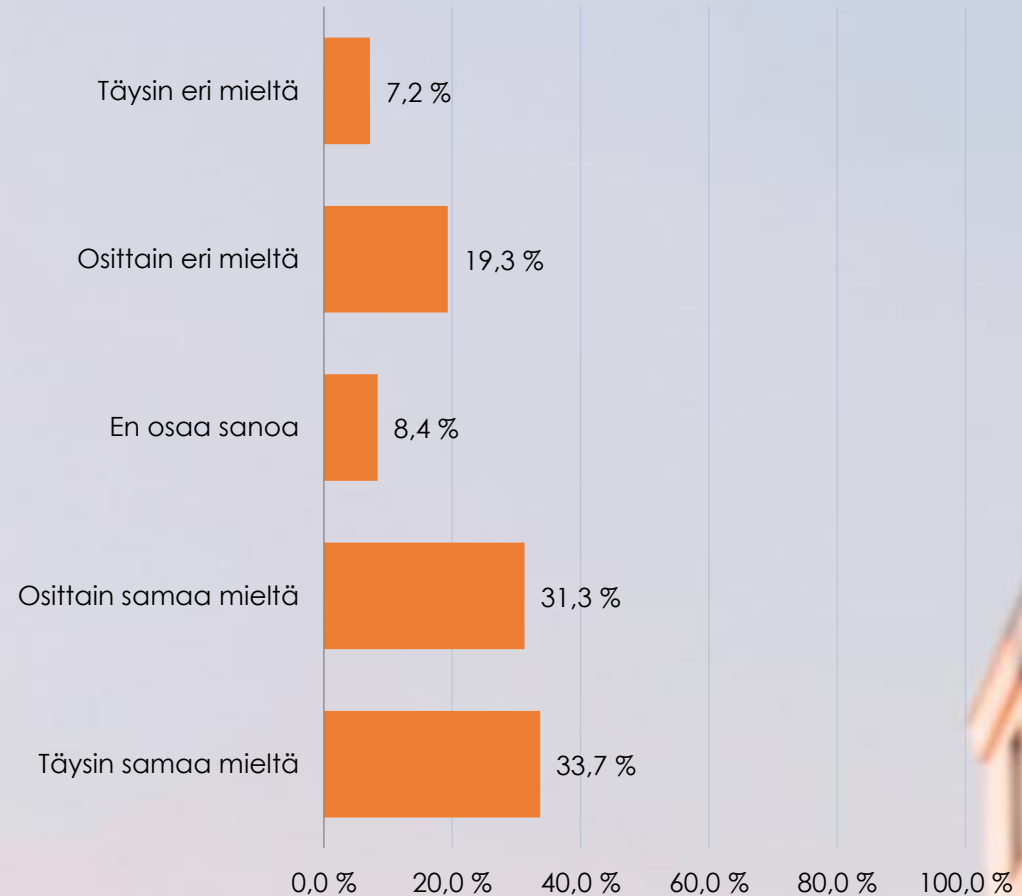
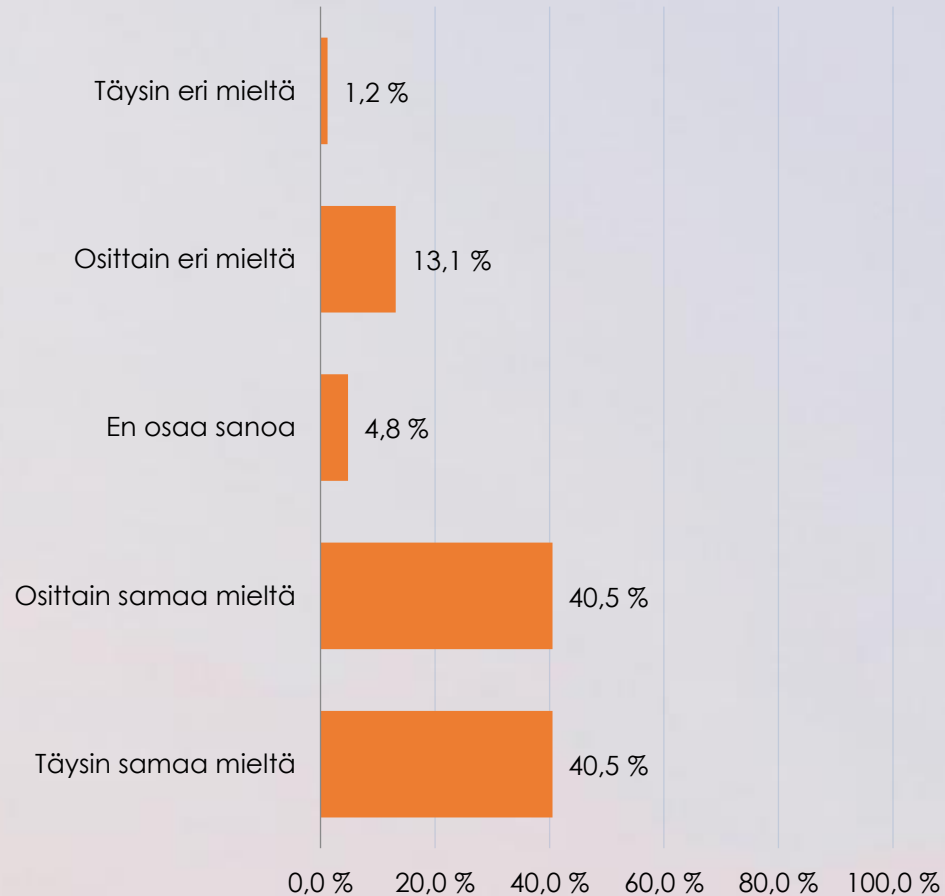
“Tieto etäharjoitteluun siirtymisestä kesken kaiken tuli hieman yllättäen, mutta loppuharjoittelu sujui olosuhteet huomioon ottaen kuitenkin hyvin. Kommunikointi ja selvät sävelet ohjaavan opettajan kanssa auttoivat myös asiaa.”

Lähiopetusharjoittelut

sool.fi #opeopiskelijat

Sain riittävästi tukea opetusharjoittelun toteuttamiseen poikkeusoloissa.

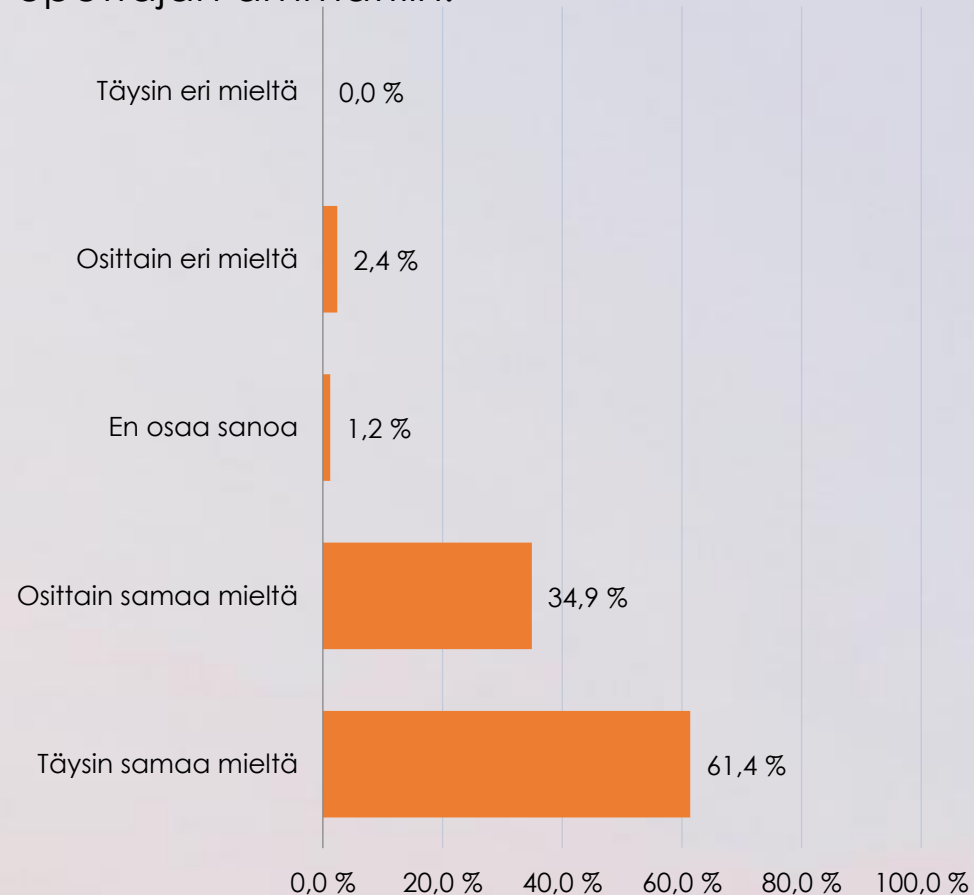
Poikkeusjärjestelyistä informoitiin riittävän selkeästi.

Lähiopetusharjoittelut

sool.fi #opeopiskelijat

Poikkeusolojen aikana toteutettu harjoittelu edisti ammatillista kehittymistäni ja valmistui opettajan ammattiin.

- Lähiopetusharjoittelut pystyttiin järjestämään suhteellisen normaalisti, mutta kaikkia poikkeusjärjestelyitä ei kyetty noudattamaan.
- Opetusharjoitteluihin liittyvä tiedottaminen oli pääsääntöisesti hyvällä tasolla vastaajien kokemusten perusteella.
- Opiskelijat kokivat saaneensa riittävästi tukea ja lähiopetusharjoittelut valmistivat heitä tulevaan työelämään.

Lähiopetusharjoittelut

sool.fi #opeopiskelijat

Miten lähiopetusharjoittelu onnistui poikkeusolojen vallitessa? Kerro omin sanoin.

“Harjoittelu onnistui, mutta ohjeet olivat epäselviä ja tulivat viime tipassa (eli vain vähän ennen kuin harjoittelu alkoi) lukuvuotemme alkoi siis suoraan harjoittelulla kesän jälkeen, joten enemmän tukea ja ohjeita olisin kaivannut esim. Elokuun aikana. Kun ohjeita alkoi tullemaan, tulivat ne monessa osassa, koska koko ajan tuli uusia ohjeistuksia ja lisää tietoa. Epävarmuus omasta tekemisestä oli vahvasti läsnä harjoittelun aikana. Epävarmuus kohdistui kirjallisiin tehtäviin, jotka annettiin tehtäväksi harjoittelun aikana.”

“Kyllä se onnistui ihan hyvin. Käsisidesiä muistutettiin käyttäessä, mutta minkäänlaisia turvavälejä oli mahdotonta noudattaa. Tuntien pidon luovuus kärsi poikkeusoloista johtuen, kun ei esimerkiksi voinut opiskella muualla kuin luokassa, mikä olisi tavallisina aikoina ollut normaalia siinä koulussa.”

“Varhaiskasvatuksessa ei otettu mitenkään erityisemmin huomioon vallitsevaa tilannetta.”

“Harjoittelu onnistui sinänsä hyvin, mutta poikkeusoloihin liittyviä sääntöjä ei mielestäni aina noudatettu.”

Lähiopetusharjoittelut

sool.fi #opeopiskelijat

Miten lähiopetusharjoittelu onnistui poikkeusolojen vallitessa? Kerro omin sanoin.

“Meillä opetus oli koulussa samalla tavalla kuin normaaleissa oloissakin, eli ei ollut turvavälejä tms. Käsidesiä oli enemmän tarjolla. Meidän harjoitteluun poikkeusolot vaikuttivat vain siten, ettei saanut seurata tunteja yhtä laajasti kuin yleensä ja eri ohjaavilla opettajilla oli erilaisia tapoja.”

“Paikkakunnalla, jossa tein harjoittelun, oli vaihtelevia käytänteitä koronan suhteen: harjoittelupäiväkodissani ei pidetty kiinni lähes mistään ohjeistuksesta, ainoastaan käsipesuun panostettiin - tämä stressasi ja aiheutti huolta omasta ja läheisten turvallisuudesta. Koska lehtorit eivät tulleet päiväkodeille, ja päiväkodilta ei löytynyt laitteita etänä tehtäviä harjoituksia ja tapaamisia varten, opiskelijat joutuivat käyttämään harjoittelupäivien aikana omia laitteitaan, joita ei oltu vakuutettu yliopiston tai harjoittelupaikan taholta.”

“Opetusharjoittelu onnistui lopulta hyvin, vaikka se oli hieman työläämpi. Aloitin harjoittelun keväällä, mutta se keskeytyi koronan takia ja pääsin jatkamaan sitä vasta syksyllä. Ikävää oli epävarmuus ja ristiriitainen viestintä keväällä harjoittelun keskeydyttyä. Positiivista oli yliopiston joustavuus ja nopea reagointi syksyllä harjoittelun jatkuessa.”